

[REDAKTOR] dnia 22 września 2024

[REDAKTOR]
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Ochrony Środowiska i Praw Człowieka (PSOŚ)

[REDAKTOR]

[REDAKTOR]

[REDAKTOR]

[REDAKTOR]

Szanowna Pani Kurator,
Szanowny Panie Kuratorze
Kuratorium Oświaty w Gdańsku
80-853 Gdańsk
ul. Wały Jagiellońskie 24

SPRZECIW

PRZECIWKO PROMOWANIU PODDANIA SIĘ SZCZEPIENIU HPV PRZEZ KURATORIA oraz SZKOŁY

Z uwagi na powszechnie prowadzoną kampanię szczepień przeciwko HPV wśród Dzieci szkół podstawowych, jak również skierowaną do ich Rodziców wskazuję, iż działania Kuratoriów oraz Szkół w tej kwestii za pośrednictwem stron internetowych oraz na terenie placówek oświatowych w lekcyjnym oraz pozalekcyjnym czasie, w sposób **oczywisty oraz naganny** naruszają obowiązujący w Rzeczpospolitej Polskiej porządek prawny.

Dla przykładu:

- na stornie Kuratorium Oświaty w Warszawie, w Aktualnościach można zapoznać się z treścią komunikatu pt.: „Program dobrowolnych szczepień przeciw HPV w szkołach” pod adresem:
<https://www.kuratorium.waw.pl/pl/informacje/aktualnosci/18274,Program-dobrowolnych-szczepien-przeciw-HPV-w-szkolach.html>

Artykuł w sposób oczywisty namawia Rodziców i Opiekunów prawnych Dzieci w wieku od 9 - 14 lat do szczepienia Dzieci przeciwko HPV, cyt.:

„Zachęcamy do szczepienia dzieci przeciw HPV. Dziś możemy ocalić przed groźnymi chorobami nasze dzieci”.

- na stronie facebook Kuratorium Oświaty w Katowicach, <https://www.facebook.com/kuratoriumoswiatykatowice/> możemy przeczytać, cyt.:

„Wirus HPV nie wybiera płci!

To nie tylko problem raka szyjki macicy u kobiet – chłopcy/mężczyźni są tak samo narażeni na zakażenie i jego poważne konsekwencje, takie jak: rak prącia, odbytu, gardła, czy rozwój brodawek narządów płciowych, zwanych kłykcinami kończystymi.

Szczepienia chłopców chronią także kobiety, ponieważ zaszczepieni mężczyźni nie zarażają ich HPV. Przerwywając łańcuch zakażeń pomagają zmniejszyć liczbę przypadków raka szyjki macicy i innych nowotworów wywołanych przez wirus.

👉 Szczepienia to klucz do ochrony!

Szczepienia przeciw HPV to inwestycja w zdrowie przyszłych pokoleń. Kraje, (...) Dodatkowo Narodowy Fundusz Zdrowia refunduje szczepionkę 2-walentną Cervarix dla osób w wieku 9 – 18 lat.

📊 Od 1 czerwca 2023r. na dzień 13.09.2024 zaszczepiło się 127 581 (37,39%) chłopców i 213 672 (62,61%) dziewcząt w wieku 9-18 lat. Najwięcej w województwie mazowieckim - 47 009, a najmniej w opolskim – 7 615.

👉 Czy wiesz:

• Dlaczego warto zaszczepić chłopców?

(...)

Lekarz rodzinny Michał Domaszewski rozwiewa wątpliwości i obawy dotyczące szczepień. 🧑

👉 Pomóż nam szerzyć wiedzę

Udostępnij film na swoich profilach społecznościowych, w newsletterach, wśród pracowników czy znajomych. Razem możemy przerwać łańcuch zakażeń i zapewnić bezpieczną przyszłość naszym dzieciom! ✨

🙏 Dziękujemy za wsparcie i zaangażowanie!

#kuratoriumoswiatywkatowicach #ko #HPV".

- na stronie facebook Kuratorium Oświaty w Gdańsku (https://www.facebook.com/story.php/?story_fbid=833464542313569&id=100069500919137), możemy przeczytać, cyt.:

„Program dobrowolnych szczepień przeciw HPV w szkołach.

Od 1 września 2024 roku można rejestrować dzieci i młodzież w wieku pomiędzy 9 a 14 lat na szczepienia w ramach powszechnego programu szczepień przeciw HPV.

Zachęcamy do udziału w programie

🌐 <https://www.kuratorium.gda.pl/program-dobrowolnych.../>

🌐 <https://www.gov.pl/web/zdrowie/hpv>".

W związku z powyższym nasuwa się pytanie, czy Kuratoria oraz Szkoły będą brały na siebie odpowiedzialność za ewentualne ryzyko jakie niesie za sobą szczepienie przeciwko HPV?

W celu umożliwienia Państwu weryfikacji ryzyka niekorzystnych odczynów poszczepiennych po szczepieniach przeciwko HPV, zachęcam Państwa do zapoznania się z następującymi, powszechnie dostępnymi informacjami:

- **BIAŁA KSIĘGA SZCZEPIEŃ HPV**

<https://psnlin.pl/news,biala-ksiega-szczepien-hpv,231.html>

- **Polskie Stowarzyszenie Niezależnych Lekarzy i Naukowców nie rekomenduje szczepionek przeciwko HPV dla dziewcząt i chłopców.**
<https://psnlin.pl/news,polskie-stowarzyszenie-niezaleznych-lekarzy-i-naukowcow-nie-rekomenduje-szczepionek-przeciwko-hpv-dl,227.html>

- **Szczepienia przeciwko HPV. Mity medyczne kontra fakty.**

<https://psnlin.pl/ratujmy-nasze-dzieci,szczepienia-przeciwko-hpv-mity-medyczne-kontra-fakty,34,347.html>

Obowiązki Kuratorów

Należy kategorycznie wskazać, iż kuratoria oświaty jako jednostki organizacyjnej wchodzące w skład zespolonej administracji rządowej w województwie, powołane do sprawowania nadzoru pedagogicznego, wśród zakresu delegacji ustawowej zawartej w art. 51 – 55 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe **nie posiadają żadnych kompetencji do prowadzenia promocji i reklamy szczepień, w tym reklamy zakazanej przez obowiązujące przepisy prawa!**

Obowiązki Dyrektora Szkoły

Zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, cyt.:

„1. dyrektor szkoły lub placówki w szczególności:

Pkt 3. sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne; (...)

Pkt 6. wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom i nauczycielom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę; (...)

Pkt 11. współpracuje z pielęgniarką albo higienistką szkolną, lekarzem i lekarzem dentystrą, sprawującymi profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą, w tym udostępnia imię, nazwisko i numer PESEL ucznia celem właściwej realizacji tej opieki”.

W oparciu o powyżej przytoczone przepisy można wnioskować, iż podstawowym obowiązkiem dyrektora szkoły jest ochrona zdrowia i życia pracowników i uczniów przez zapewnienie im bezpiecznych i higienicznych warunków pracy i nauki (nauki rozumianej szerzej – jako pobytu ucznia w szkole) przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki, a także zapewnienie

odpowiedniej jakości kształcenia oraz bezpieczeństwa na poziomie zgodnym z aktualnym stanem wiedzy naukowej.

W związku z tym można oczekiwać, iż Kuratorzy a także Dyrektorzy szkół nie będą działali na szkodę swoich podopiecznych i nie będą łamać powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Wszelkie działania Kuratoriów oraz Szkół w materii promowania szczepień przeciwko HPV są niezgodne z przepisami ustawy Prawo farmaceutyczne art. 53 ust. 3 cyt.: **„Reklama produktu leczniczego nie może być kierowana do dzieci ani zawierać żadnego elementu, który jest do nich kierowany”**.

Ponadto działania promocyjne prowadzone przez Kuratoria oraz Szkoły w formie rozpowszechnianych linków, przewodników oraz scenariuszy zachęcania Rodziców oraz dzieci do szczepienia przeciwko HPV są absolutnie niezgodne z następującymi przepisami przywołanej ustawy Prawo farmaceutyczne, dalej: „PF”:

- **art. 55 ust. 1 PF, cyt.:**

„1. Reklama produktu leczniczego kierowana do publicznej wiadomości nie może polegać na:

1) prezentowaniu produktu leczniczego przez osoby znane publicznie, naukowców, osoby posiadające wykształcenie medyczne lub farmaceutyczne lub sugerujące posiadanie takiego wykształcenia;

2) odwoływaniu się do zaleceń osób znanych publicznie, naukowców, osób posiadających wykształcenie medyczne lub farmaceutyczne lub sugerujących posiadanie takiego wykształcenia”.

- **art. 55 ust. 2 pkt 1 b) i c) PF, cyt.:**

„ust. 2 Reklama produktu leczniczego kierowana do publicznej wiadomości nie może ponadto zawierać treści, które:

1) sugerują, że:

b) nawet osoba zdrowa przyjmująca produkt leczniczy poprawi swój stan zdrowia,

c) nieprzyjmowanie produktu leczniczego może pogorszyć stan zdrowia danej osoby”.

- **art. 55 ust. 2 pkt 2) PF, cyt.:**

„ust. 2 Reklama produktu leczniczego kierowana do publicznej wiadomości nie może ponadto zawierać treści, które:

2) zapewniają, że przyjmowanie produktu leczniczego gwarantuje właściwy skutek, nie towarzyszą mu żadne działania niepożądane lub że skutek jest lepszy lub taki sam, jak w przypadku innej metody leczenia albo leczenia innym produktem leczniczym”.

- **art. 57 ust. 1 pkt 1) PF, cyt.:**

„Art. 57. [Produkty objęte zakazem reklamy]

1. Zabrania się kierowania do publicznej wiadomości reklamy dotyczącej produktów leczniczych:

1) wydawanych wyłącznie na podstawie recepty”.

Ponadto, na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 3 w zw. z pkt 1e oraz ust. 2 przedmiotowej ustawy PF należy wskazać, iż szczepionka przeciwko HPV **nie jest szczepionką obowiązkową** zgodnie z dyspozycją art. 17 ust. 11 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi na rok 2021, z uwagi na powyższe jest **objęta zakazem reklamowania** na podstawie wskazanego art. 57 PF – Produkty objęte zakazem reklamy.

Zarówno Kuratoria jak i Szkoły nie posiadają żadnych uprawnień do prowadzenia akcji reklamowych oraz promocyjnych produktów leczniczych !

Zgodnie z treścią art. 60 ust. 1 PF, cyt.: „Reklama produktu leczniczego może być prowadzona **wyłącznie przez podmiot odpowiedzialny lub na jego zlecenie**”.

Natomiast zgodnie z art. 60 ust. 4. PF, cyt.: „Podmiot odpowiedzialny zatrudnia w charakterze przedstawicieli medycznych i handlowych osoby, które mają **wystarczającą wiedzę naukową pozwalającą na przekazywanie możliwie pełnej i ścisłej informacji o reklamowanym produkcie leczniczym**”. Reklamą oraz promocją produktów leczniczych mogą zajmować się **wyłącznie osoby** o odpowiednich kwalifikacjach zawodowych, medycznych po odpowiednim

przeszkoleniu, nie sposób za takie osoby uznać Dyrektora czy pracowników Kuratoriów oraz nauczycieli w Szkołach.

Należy ponadto wskazać, iż ustawa PF złamanie powyższych warunków sankcjonuje wprost, i tak zgodnie z treścią art. 129 ust. 1 PF [Zakazana reklama], cyt.: **„1. Kto, nie będąc uprawnionym, prowadzi reklamę produktów leczniczych, podlega grzywnie”**.

A zgodnie z treścią art. 129a ust. 1 pkt 1 PF [Niedozwolona reklama], cyt.:

„1. Kto kieruje do publicznej wiadomości reklamę produktów leczniczych: pkt 1) wydawanych wyłącznie na podstawie recepty, podlega grzywnie”.

Należy wskazać, iż grzywny w ustawie PF plasują się w przedziale od 5.000,00 zł do 500.000,00 zł.

W celu zobrazowania Państwu powagi sytuacji, w tym miejscu warto przytoczyć tezę Wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie apteki prowadzącej niedozwoloną reklamę, pod Sygn. akt: II GSK 589/15 (LEX nr 2142326), cyt.:

„1. Przesłanką nałożenia kary na podstawie art. 129b ust. 1 i 2 u.p.f. jest sam fakt prowadzenia reklamy wbrew przepisom art. 94a tej ustawy, niewymagający potwierdzenia w formie decyzji (ostatecznej) wydanej na podstawie art. 94a ust. 3 u.p.f., nakazującej zaprzestania prowadzenia reklamy.

2. Ten, kto w razie stwierdzenia naruszenia art. 94a ust. 1 u.p.f. nie wykona nakazu zaprzestania prowadzenia reklamy zawartego w decyzji wydanej na podstawie ust. 3 tego przepisu, podlega odpowiedzialności karnej z art. 129 ust. 2 pkt 5 lit. c u.p.f., a nie administracyjnej z art. 129b ust. 1 tej ustawy”.

Na marginesie należy również wskazać, iż zgodnie z art. 9 ust. 1 r.o.d.o. zabrania się przetwarzania danych osobowych wrażliwych przez podmioty nieuprawnione, do których zalicza się szkoła. Dane wrażliwe można przetwarzać przede wszystkim pod warunkiem wyrażenia zgody przez osobę, której dane dotyczą.

Danych takich nie można pozyskiwać nawet z własnej inicjatywy osoby, do jakiej się odnoszą (za jej zgodą), o ile brak jest cechy „dobrowolności”, w relacji pomiędzy podmiotem danych, a tym kto je pozyskuje (motyw 43 preambuły

RODO). Powyższe jest o tyle istotne, że zasadniczo w sytuacji małoletniego, który ostatecznie nie podda się szczepieniu, które jest promowane przez szkołę to niedopuszczalne jest uzyskanie przez szkołę danych o tym, czy dany uczeń, poddał się szczepieniu przeciwko HPV, czy też nie - jeśli nie wyrazi na to zgody sam zainteresowany lub jego przedstawiciel ustawowy. Nieuprawnione przetwarzanie danych, odnoszących się do zaszczepienia przeciwko HPV, może skutkować nałożeniem na szkołę, kar pieniężnych przez Prezesa UODO, zgodnie z art. 83 RODO oraz art. 102 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych. Dodatkowo, osoby z personelu szkolnego, czy też pion kierowniczy szkoły, którzy uczestniczyliby w takim procederze mogą ponieść odpowiedzialność karną, przewidzianą w art. 107 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Nie wyklucza to dochodzenia przez poszkodowanych roszczeń cywilnoprawnych względem Szkoły z powodu naruszenia RODO.

Powyższe nie wyklucza również roszczeń potencjalnych poszkodowanych względem Kuratoriów oraz Szkół w wyniku wystąpienia potencjalnych niekorzystnych odczynów poszczepiennych spowodowanych szczepieniami przeciwko HPV, do który zachęca Państwa Kuratorium oraz podległe Wam szkoły za zgodą i przy pełnej aprobacie zarówno Dyrekcji Kuratorium, jak i Dyrekcji Szkół.

Z uwagi na powyższe, wzywamy Państwa do natychmiastowego zaniechania łamania prawa oraz wyciągnięcia na podstawie art. 56. [Środki prawne stosowane w razie poważniejszych uchybień] ustawy prawo Oświatowe stosownych konsekwencji względem Dyrektorów Szkół Państwu podległych, które działają w sposób analogiczny i rażąco sprzeczny z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

Z wyrazami szacunku

